

شرکت‌کنندگان حوزه صنایع خلاق، فرهنگی و هنری و گردشگری رویداد «عصر امید» در گفت‌وگو با «فرهیختگان» مطرح کردند

نبود منابع مالی و بروکراسی: چالش‌های اصلی شرکت‌های دانش‌بنیان

در این گزارش سراغ ۶ نفر از غرفه‌داران حاضر در رویداد ملی عصر امید رفتیم و از آنها یک سوال پرسیدیم. چالش‌های موجود در مسیر فعالیت فعالان حوزه صنایع خلاق، فرهنگی، هنری و گردشگری چیست و نقش دانشگاه آزاد اسلامی و رویداد عصر امید در کاهش این چالش‌ها چه خواهد بود. پاسخ هرکدام از فعالان به این سوالات را در ادامه می‌خوانید.

حوزه هستند، ۴ روزی به واسطه دانشگاه آزاد اسلامی دور هم جمع شدند تا با تبادل نظر و رایزنی بتوانند چالش‌های موجود در این حوزه را به‌درستی شناسایی و بستر را برای پیشبرد برنامه‌های دانش‌بنیانی خود فراهم‌تر کنند. حضور تعداد جالب توجهی از فعالان این حوزه فرصت خوبی بود تا بتوانیم در جریان چالش‌ها و نقش دانشگاه آزاد اسلامی در رفع آنها قرار بگیریم. از این رو

مطرح بوده و لازم است موردتوجه جدی مسئولان بخش‌های مختلف قرار بگیرد. این حوزه با توجه به اهمیتی که دارد یکی دیگر از محورهای است که میزبان علاقه‌مندان به این حوزه در رویداد «عصر امید» در مصلاي تهران است. اهمیت جایگاه صنایع خلاق در حوزه دانش‌بنیان باعث شده فعالانی که هرکدام در نقطه‌ای از ایران مشغول فعالیت‌های دانش‌بنیان در این

صنایع خلاق، فرهنگی و هنری و گردشگری امروز به عنوان یکی از اصلی‌ترین مولفه‌ها برای رسیدن به اقتصاد دانش‌بنیان از یک سو و تحقق توسعه اقتصاد پایدار آن هم در شرایط امروز اقتصادی کشور

مریم طیبی‌نظری - راضیه فلاح

گروه دانشگاه

نبود نظارت علمی بر داده‌های آزمایشی و پژوهشی مشکل اصلی

فعالیت‌های دانش‌بنیانی است

دانش‌بنیان‌ها استفاده کنیم. اما این استفاده منوط به آن است که حمایت‌های لازم نیز صورت بگیرد. امر مهم آن است که طرح‌ها در میدان آزمایش بررسی شده و بعد ارائه شوند. به‌عبارتی نباید به ارائه ایده محصول اکتفا کرد بلکه باید نظارت و توجه علمی به داده‌های آزمایشی و پژوهشی برای آن به‌خصوص در حوزه علوم انسانی وجود داشته باشد؛ چرا که در علوم پایه و پزشکی روش‌های آزمایشی تعریف شده است اما در حوزه علوم انسانی و به‌خصوص علم روانشناسی که ما باید روی تعداد زیادی از کودکان آزمایش کنیم و مدام داده‌ها کنترل شود، کار برای ارائه پژوهش معتبر سخت‌تر است. اگر با این روش جلو برویم نتیجه پژوهش قابل اتکا خواهد بود و می‌شود شرکت دانش‌بنیانی براساس آن تاسیس کرد. اساسا صرف داشتن یک ایده بدون پژوهش ما را از ساختار دانش‌بنیانی دور خواهد کرد.

صابر عبدالملکی، ایده‌پرداز بازی دیوار آجره از معاونت آموزش‌های عمومی و مهارتی استان تهران: مهم‌ترین فرستی که این رویدادها به ما می‌دهند رساندن صدایمان به دیگران است. این که صدای ما شنیده و تصویرمان دیده شود امر ارزشمندی است. با قرار گرفتن در این رویدادها حس می‌کنیم تلاش‌ها و کوشش‌هایمان به ثمر رسیده است، در نتیجه انگیزه بیشتری می‌گیریم و مسیرمان را جدی‌تر ادامه خواهیم داد. در نهایت چنین رویدادهایی زمینه‌های حمایتی بسیار خوبی را برای انجام پروژه‌های پژوهشی بیشتر ایجاد می‌کند. نکته مهم اینکه ما در همه زمینه‌ها از جمله زمینه علوم انسانی و روانشناسی و علوم پایه و ... می‌توانیم در زمینه

صدور گواهینامه موردتأیید سازمان هواپیمایی

برای انجام فعالیت آموزشی و مهارتی در حوزه هوانوردی زمان بر است

باعث همواری مسیر پیش‌روی ما شده است، اما در مجموع بقیه فعالان این حوزه با چنین چالش‌هایی روبه‌رو هستند. نکته مهمی که باید در خصوص فعالیت در حوزه صنعت هوانوردی مدنظر قرار بگیرد این است که این حوزه، یک صنعت خاص به شمار می‌رود که در اختیار سازمان هواپیمایی کشوری است و با توجه به حساسیتی که این حوزه دارد، طبیعی است که باید مجموعه‌ای از استانداردهای بین‌المللی در آن رعایت شود، همین مساله باعث شده برای راه‌اندازی این رشته‌ها و مهارت‌ها نیازمند استانداردهایی باشیم که در حد ملی و بین‌المللی باشد و این کار را برای صدور مجوز سخت می‌کند. این یکی از مواردی است که دغدغه سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی نیز بوده و مرتب این مراکز و سازمان‌ها توسط کارشناسان و بازرسان سازمان هواپیمایی کشور مورد بررسی قرار می‌گیرند. به همین خاطر هر گامی که ما برمی‌داریم باید با هماهنگی سازمان بالادستی و سازمان هواپیمایی کشور باشد. ان‌شاء‌الله دوره‌هایی که ارائه می‌دهیم دوره‌های با کیفیت باشد تا نهایتاً بتوانیم این فناوری را در کشور خود بومی‌سازی کنیم. خوشبختانه در دانشگاه‌ها زیرساخت‌های بسیار خوبی در زمینه تعمیر و نگهداری و مواردی از این دست، وجود دارد.

سیدمحمدجواد موسوی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر: درست است که ما امروز توانسته‌ایم مدرسه عالی هوانوردی را راه‌اندازی کنیم تا از این طریق بحث مهارت‌افزایی را به شکل ویژه به مرحله اجرا برسانیم، اما یکی از اصلی‌ترین چالش‌هایی که در حوزه فعالیت‌هایمان داریم، زمان بر بودن صدور مجوزهاست. زمان بر بودن گرفتن یک سری سرتیفیکیت و گواهینامه‌هایی که موردتأیید سازمان هواپیمایی کشوری باشد برای انجام فعالیت‌های مهارت‌افزایی در حوزه هوانوردی کمی سرعت حرکت‌مان را در حوزه‌های آموزشی و پژوهشی کند می‌کند. از سوی دیگر در کشور قانونی وجود دارد که برای راه‌اندازی رشته‌هایمان باید دو هواپیما آماده پای کار داشته باشیم و قطعاً رعایت این مساله کار کردن در این حوزه را سخت می‌کند. قطعاً اینها استانداردهایی است که باید رعایت شود اما دستیابی به این استانداردها زمان بر و هزینه‌بردار است و همین مساله باعث می‌شود در مسیر مشکلاتی ایجاد شود. با این حال باید بگویم که نقطه تمایز ما استفاده از کادر ماهر است که با سازمان هواپیمایی در ارتباط نتوانگن هستند. این مساله

سرمایه‌گذاری و بازاریابی مهم‌ترین چالش شرکت‌های فعال

در حوزه صنایع خلاق است

مشکل سرمایه‌گذاری نداشته باشیم. با توجه به اینکه می‌خواهیم یک مقیاس‌پذیری داشته باشیم و به سمت جامعه پرتعداد دانش‌آموزان دبستان برویم، نیاز داریم سایت‌مان از لحاظ سرور و زیرساخت فنی تقویت ویژه‌ای شود. این امر نیاز به سرمایه‌گذاری دارد. از طرف دیگر، تبلیغات، معرفی و اطلاع‌رسانی به‌دو صورت باید اتفاق بیفتد: به‌صورت بی‌توسی که مختص خانواده‌هایی است که بچه‌های دبستانی دارند و هم به‌صورت بی‌تویی که ویژه مجموعه‌ها و دبستان‌هایی است که تازه‌حالت با آنها همکاری کرده‌ایم اما می‌خواهیم این ارتباطات را گسترده‌تر کنیم. به‌خصوص در شهرستان‌ها که به علت مجازی شدن آموزش دسترسی به فضای مجازی بیشتر شده و درعین حال محتوای زیادی وجود ندارد ما می‌توانیم حضور مؤثری داشته باشیم. اگر بخواهیم با مجموعه‌های شهرستانی همکاری داشته باشیم می‌توانند به سایت ما متصل شوند و از محتواهای متنوع ما استفاده کنند.

محمدعلی افشار، رئیس هیات‌مدیره شرکت نوآوران بازی سلامت تهران: فعالیت در حوزه دانش‌بنیان چالش‌های خاص خود را دارد، با این حال عمده‌ترین مشکل فعالیت برای شرکت‌های دانش‌بنیان در دو حوزه سرمایه‌گذاری، تبلیغات و بازاریابی است. البته ما در شرکت با توجه به اینکه خود تجربه معلمی داشتیم، خوشبختانه در بحث‌های علوم تربیتی خیلی به‌مساله و چالش برخوردیم و تجربه‌مان در این حوزه باعث شده راه دشواری را طی نکنیم. به‌عبارت دیگر ما بازی‌ها را خوب می‌شناختیم و با منابع آن نیز آشنا بودیم و در یک کلام باید بگویم تیم ما از نظر محتوا قوی بود. یکی از اتفاقات خوبی که درباره شرکت ما افتاد این بود که توانستیم یک استودیویی ایجاد و در آنجا برنامه‌ها را آماده کنیم، اما همه اینها باعث نشد

اگر ایده‌ها به‌درستی هدایت نشود، به نتیجه مطلوب نمی‌رسیم

قرار داریم و قطعاً در این راه خطاهایی وجود دارد. البته نقطه مطلوب در این حوزه همین تغییر جهت دانشگاه از آموزش و پژوهش به‌سمت کارآفرینی است. اشکالی که در دانشگاه‌های نسل اول و دوم وجود داشته، نبود یک رابطه درست بین دانشگاه و بازار کار بوده است. حال که به‌سمت دانشگاه نسل چهارم قدم برداشته‌ایم، مولفه اصلی باید تأکید بر آموزش کارآفرین باشد. به عقیده من پیشقدمی دانشگاه آزاد در این خصوص یک اقدام بسیار مبارک است. صنایع باید با دانش‌بنیان‌ها آشنا شود که این مهم با برگزاری این نوع رویدادها به‌درستی انجام خواهد گرفت و رویدادی مانند عصر امید باعث می‌شود اطلاعات و دستاوردهای دانشگاهی به خارج از دانشگاه نیز برسد و تنها در خود فضای دانشگاهی حبس نشود.

بهر روز کرد، معاون آموزش‌های

مهارتی واحد سما و مسئول سرای نوآوری میل و منبت دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر: تشویق، آموزش و شناسایی ظرفیت‌های دانشجویان به‌بازار کار در نهایت به رابطه با صنعت ختم خواهد شد؛ با این حال اولین چالش این حوزه این است که اگر ایده‌ها به‌درستی هدایت نشود، نتیجه موردنظر را نمی‌توان از آن به دست آورد. تمرکز بر هدایت دانشجویان اگر به‌درستی انجام شود و از ایده‌های خوب حمایت‌های لازم به‌خصوص در زمینه مالی صورت بگیرد، قطعاً نتایج خوبی را در کشور شاهد خواهیم بود. با این حال ما امروز در ابتدای مسیر حوزه فناوری

نبود منابع مالی

سرعت کارآفرینی‌ها را کاهش خواهد داد

توجه شود که دانشگاه‌ها در این خصوص نقش ویژه‌ای دارند و به نوعی در ختم‌قدم اجرای شمار کارآفرین، دانش‌بنیان و اشتغال‌زایی قرار دارند. زمانی که یک فرد سال‌ها هزینه می‌کند و زمان صرف می‌کند تا به تخصص موردنظر خود برسد، زمانی به هدف درست می‌رسد که بتواند در شغل مورد علاقه خود اشتغال نیز داشته باشد. تا امروز در کشور این وظیفه دانشگاه‌ها بسیار کم‌رنگ بوده و امید است بتوان با استفاده از این بستر به کارآفرینی مطلوب رسید. یکی دیگر از اتفاقاتی که باید مدنظر قرار بگیرد این که برای تحقق خواسته رهبری یعنی افزایش شرکت‌های دانش‌بنیان باید پیگیری‌های لازم از سوی نهاد‌های مسئول انجام شود تا بتوان آن را به مرحله اجرا رساند و نباید در حد یک شعار باقی بماند. اجرای آن نیز منوط به جدیت برای اجرای آن است.

اکرم حسین‌زاده، دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لنجان و صاحب ایده شکلات دست‌ساز «ماهک»: اولین چالش پیش‌رو برای شروع همه افرادی که می‌خواهند به نوعی یک فعالیت اقتصادی را شروع کنند، نبود منابع مالی موردنیاز است. چالش دیگری که سرعت عمل یک کارآفرین را کم می‌کند مجوزهای زیادی است که باید کسب کند. برای مثال در زمینه تولید شکلات دست‌ساز نیاز است مجوزهای لازم را از وزارت بهداشت تهیه کرد. به غیر از آنکه این پرسه بسیار سخت و زمان‌بر است، شفافیت لازم را نیز ندارد. از سوی دیگر مهم‌ترین تغییری که باید صورت بگیرد استفاده بهتر و بیشتر از جوانان در فعالیت‌های مختلف فناورانه است. رسدانی یک فرصت مهم برای ابراز ایده‌های مهم خلاقانه است که باید به‌درستی از آنها استفاده کرد. در این میان باید به این مساله

نظام اداری حاکم در کشور

مهم‌ترین مانع رشد دانش‌بنیان‌ها

امید می‌بینیم که ارائه محصولات مختلف به‌درستی صورت گرفته است. به‌طور مثال استان سیستان و بلوچستان در جنوب شرقی کشور به نوعی دچار یک انزوای جغرافیایی شده و یکی از مناطق محروم کشور به حساب می‌آید. شاید یک واحد دانشگاهی مانند ایرانشهر تعداد دانشجوی خوبی نیز داشته باشد. اما به شناخت خوبی در سطح کشور دست پیدا نکرده است. برگزاری این رویدادها هم فعالیت‌های فناورانه را به خوبی معرفی می‌کند و هم فرصتی برای تبادل نظر با واحدهای شهری دیگر نیز به وجود می‌آورد. با اطلاع‌رسانی بیشتر و بهتر می‌توان آرام‌آرام استعداد‌های کشور را کشف کرد. زمانی که استعدادی کشف شود، با اطلاع‌رسانی درست می‌توان به بهترین صورت ممکن در دانشگاه‌ها پرورش داد. این امر باعث می‌شود تا دانش‌بنیان‌ها را در سطح کشور افزایش داد.

ناهد اسماعیل‌زاده، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایرانشهر و از اعضای مجموعه هنری سین‌دال: فعالیت‌های مرتبط با شرکت‌های دانش‌بنیان چالش‌های خاص به‌خود را دارد، اما در این میان شاید بتوان گفت اصلی‌ترین مسله ما بروکراسی موجود در کشور است؛ چرا که سیستم اداری کشور بسیار سخت است و به نوعی این سختگیری‌های اداری اگر تسهیل شود، قطعاً بستر برای ارائه کمک بهتر و بیشتر به دانشجویان تسهیل خواهد شد. به عقیده من رسالت دانشگاه رشد دانشجویان است و نیاز داریم دانشجویان را بیشتر به‌سمت فعالیت‌های اقتصادی سوق دهیم که در حال حاضر این مهم به علت ساختار نظام اداری به‌سختی صورت می‌گیرد. خوشبختانه امروز با برگزاری رویداد عصر

دبیر شورای عالی فضای مجازی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

منتظر حرکت چشمگیر دانشگاه آزاد در حوزه اقتصاد دیجیتال هستیم

هستیم، گفت: «وسعت این تنوع نیز به اندازه تمام جامعه علمی دنیا است، باید به نیازهای امروز در حوزه فضای مجازی توجه شود و یکی از چالش‌های مادر این حوزه بحث حکمرانی و اقتصاد است. مناسبانه تقریباً اکثر کشورهای دنیا در این دو حوزه دچار تاخیر هستند و باید این مهم را در حوزه حکمرانی و اقتصادی رفع کنیم.» فیروزآبادی اظهار داشت: «خوشبختانه در حوزه اقتصاد دیجیتال که ما کارهای خوب شروع شده و امیدواریم با توجه به اینکه جامعه جوانی داریم و دانشگاه آزاد نیز دانشگاه پر دانش‌جویی است، بتوانیم شاهد اتفاقات خوب در این حوزه باشیم. این دانشگاه با توجه به اینکه در بازمعماری و راهبردهایش فضای مجازی به‌عنوان یکی از راهبردهای یازده‌گانه توجه کرده، امیدوارم در نمایشگاه بعدی که سال آینده برگزار می‌شود، ما شاهد حرکت چشمگیر در حوزه اقتصاد دیجیتال باشیم؛ چرا که این حرکت چشمگیر هم مورد قبول دانشجویان و موردنیاز جامعه است.»

زهرار مضانی

خبرنگار گروه دانشگاه

سید ابوالحسن فیروزآبادی، دبیر شورای عالی فضای مجازی میهمان سومین روز از نمایشگاه و رویداد ملی عصر امید دانشگاه آزاد اسلامی بود. او در حضور چندساعته خود از غرفه‌های بخش‌های مختلف نمایشگاه بازدید کرد و در حاشیه بازدید خود میهمان غرفه روزنامه «فرهیختگان» شد. او در گفت‌وگو با «فرهیختگان» با تأکید بر اینکه دانشگاه آزاد اسلامی یکی از امکانات پرتوان جمهوری اسلامی بوده و دانشگاهی به وسعت ایران است، گفت: «این دانشگاه با توجه به شبکه گسترده‌ای که دارد، توانسته در بسیاری از شهرهای کشور حضور داشته باشد و در رویداد عصر امید یک آیین‌های از وضعیت کشور دیدیم و دانشگاه آزاد ظرفیتی داشته که این وضعیت را به نمایش درآورد. نکته مهم رویداد عصر امید، تنوع موضوعاتی است که محصولات و ایده‌ها در آن به معرض نمایش درآمده است.» او بیان داشت: «در این نمایشگاه تنها نگاه علم برای علم حاکم نیست، بلکه علم و فناوری برای خدمت به جامعه دنبال شده است. یک غرفه را هم ندیدم که در آن علم برای علم بوده است. نباید فراموش کرد که قطعاً بسیاری از مواردی که برای حل معضلات جامعه کار شده است، به مراتب بالای علمی نیاز دارد.» دبیر شورای عالی فضای مجازی با تأکید بر اینکه در حوزه فضای مجازی کار بسیار زیادی وجود دارد و امروز با یک توسعه و گسترده‌تری موضوعی در این حوزه روبه‌رو

سیدمحمدحسینی، معاون امور مجلس رئیس‌جمهوری در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

«عصر امید» نشان از حضور نیروهای خلاق و مبتکر در فضای دانشگاه آزاد است

جدی قرار بگیرند و شناسایی شوند. «حسینی در مورد افزایش تعامل دانشگاه آزاد با دولت نیز صحبت به میان آورد و تصریح کرد: «ریاست جمهوری تأکید بر پیوند دانشگاه با جامعه داشتند و بر این مورد باور دارند و آن را بسیار قبول دارند. رئیس‌جمهور همواره بر این موضوع تأکید کرده‌اند که ما منتظر هستیم تا دانشگاه‌ها و دانشگاهیان بیایند و راهکار دهند و از مشکلات گره‌گشایی کنند. سند تحول دولت که در ۳۷ موضوع نوشته شده، کمک دانشگاهیان بوده است. این سند باید عرضه شود تا دیگران در مورد آن اظهار نظر و مواردی را تصحیح کنند. بنابراین معتقدم از این جهت نیاز است تا این پیوند برقرار شود.» معاون پارلمانی ریاست جمهوری بیان کرد: «در تدوین سند تحول، دانشگاهیان اعم از دولتی و آزاد و بخش‌های متفاوت اندیشکده‌ها، پژوهشکده‌ها نقش داشتند. مدیران اجرایی نیز در عمل سروکاری با این مسائل دارند. در ادامه نیاز است دانشگاهیان به‌صورت فعال حضور داشته باشند و اگر مواردی باید تکمیل یا تصحیح شوند آن را بیان کنند، البته ما بر این باوریم که خیلی از این موارد می‌تواند اصلاح شود.» او در پایان تأکید کرد: «قطعاً دانشگاه آزاد ظرفیت عظیمی دارد و در رشته‌های متنوع می‌تواند مؤثر باشد. دانشگاه آزاد با کمک اساتید و نخبگان زنده می‌تواند محصولاتی را که نیاز کشور است تولید کند. در کشور حوادثی که اتفاق می‌افتد برای مثال جنگ اوکراین و پیامدهای آن در دنیا، اگر کشوری بتواند روی پای خود بوده و نیازهای خود را تولید کند از این پیامدها و تکانه‌های شدیدی که رخ می‌دهد، کمتر آسیب خواهد دید.»

سیدمحمد حسینی، معاون امور مجلس رئیس‌جمهوری در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

فاطمه طاری بخش

خبرنگار

او در گفت‌وگو با «فرهیختگان» با اشاره به نقش و ظرفیت دانشگاه آزاد در حوزه فناوری گفت: «دستگاه‌های اجرایی با برگزاری رویداد عصر امید می‌توانند در جریان توانمندی‌های دانشگاه‌ها قرار بگیرند؛ ظرفیت‌های پیش‌از این شاید کمتر دیده شده بود.» معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری با بیان اینکه این نمایشگاه نشان‌دهنده حضور نیروهای خلاق مبتکر و نوآور در دانشگاه آزاد اسلامی و تمام کشور است، افزود: «کاری که دانشگاه آزاد انجام داده، اقدام بسیار ارزشمندی است؛ دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی از نزدیک توانمندی شرکت‌های حاضر در نمایشگاه را دیده و به آنها کمک خواهند کرد تا این ایده‌ها به‌محصول و تولید انبوه برسد.» او با تأکید بر اینکه این ایده‌ها می‌تواند نیازهای کشور و جامعه را تأمین کند، تصریح کرد: «این مواردی که در رویداد عصر ملی امید دیدیم تا پیش از این وارداتی بوده، اما دانشگاه آزاد به حوزه تولید آن ورود کرده است. سوال اینجاست که وقتی در داخل امکان تولید این محصولات وجود دارد، چرا باید تولید این محصولات را نادیده بگیریم؟ مساله هم که با عنوان سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین نامگذاری شده است، بنابراین حتماً باید به این شرکت‌ها توجه بیشتری شود و نیروهای نخبه و جوان و متخصص مورد حمایت